

Dato: 19. februar 2025
Sagsnr.: 23/03234
Klagenr.: 1044345
Sagsbehandler: MSCK

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**Miljø- og
Fødevareklagenævnet**
Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE MED ÆNDRINGER af miljøgodkendelse til ændring af et husdyrbrug i Næstved Kommune

Tlf.: 72 40 56 00
CVR-nr.: 37795526
Nævnets e-mail:
mfkn@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, jf. § 76, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 30. december 2022 om miljøgodkendelse til ændring af et svinebrug på Brunemosevej 2, 4250 Fuglebjerg, med følgende ændringer, hvor det tilføjede er anført med *kursiv* og det bortfaldne er ~~gennemstreget~~:

Vilkår 10 ændres til:

"10. Flytning af gylle ~~kun må finde sted på hverdage mandag til fredag kl. 07.00-18.00~~ til eller fra gyllebeholdere på andre ejendomme, må kun finde sted på hverdage mandag til fredag fra kl. 07.00-18.00."

Vilkår 11 ophæves.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, jf. husdyrbruglovens § 59 a, stk. 1.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 25. januar 2023 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af husdyrbrugets ejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har anført, at vilkår 9, 10 og 11 bør ophæves, idet vilkårene er restriktive og fastsat uden en saglig begrundelse. Hertil har klager henvist til, at klager med vilkårene ikke kan anvende husdyrbrugets østlige adgangsvej samt ikke kan udbringe gylle på andre tidspunkter end i hverdage fra kl. 07.00-18.00. Hertil kommer, at der med godkendelsen ikke sker ændringer af det eksisterende husdyrbrug eller i antallet af transporter, ligesom der ikke tidligere har været klager over gener fra husdyrbrugets transporter. Klager har i den forbindelse desuden påpeget, at klager ejer nabogrunden på Brunemosevej 4, 4250 Fuglebjerg, og at der er etableret beplantning mellem husdyrbrugets østlige adgangsvej og nabogrunden på Brunemosevej 4.

I relation til vilkår 11 har klager desuden anført, at den østlige adgangsvej er betydeligt kortere og nemmere for transporter at anvende end den vestlige adgangsvej. Ifølge klager vil det således medføre væsentlige gener for husdyrbruget og dennes transporter, såfremt den østlige adgangsvej ikke må anvendes, idet transporttiden herved forlænges.

Om årsagen til, at det er nødvendigt med et vist antal transporter uden for det fastsatte tidsrum i vilkår 9 og 10, har klager anført, at der ved vejrlige forhold såsom snedækkede og vandmættede marker ikke må udbringes gylle. Hvis klager ikke må udbringe gylle på andre tidspunkter end hverdage fra kl. 07.00 – 18.00, vil det begrænse muligheden for at udbringe gylle optimalt i forhold til de miljømæssige forhold, ligesom generne for omboende vil forlænges.

Klager har herudover anført, at det kan forekomme, at slagteriet henter grise, og at der flyttes grise ind i staldene, uden for det påbudte tidsrum, men at der kun vil være tale om ganske få transporter. Klager har hertil påpeget, at 80 % af husdyrbrugets transporter foregår på hverdage i tidsrummet fra kl. 07.00-18.00.

Endelig har klager anført, at transporter uden for hverdage i tidsrummet kl. 07.00-18.00 ikke vil medføre støjgener, idet omkringliggende beboelsesejendomme ikke er placeret tæt på påfyldningssteder af gylle eller ind- og udleveringssteder af dyr. Klager har hertil bemærket, at såfremt der mod forventning skulle komme klager over støjgener, kan Næstved Kommune håndtere dette med vilkår 12, der fastsætter de generelle støjvilkår og -grænser.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Næstved Kommune har den 30. december 2022 med hjemmel i husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, meddelt miljøgodkendelse til ændring af et svinebrug på Brunemosevej 2, 4250 Fuglebjerg.

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at svinebrugets nudrift er baseret på Næstved Kommunes afgørelse af 10. november 2017 om miljøgodkendelse i medfør af dagældende husdyrbruglovs § 12, stk. 2,⁴ hvorefter det tilladte dyrehold omfattede 11.370 slagtesvin (31-120 kg), svarende til 359 dyreenheder (DE).

Den nu meddelte miljøgodkendelse indebærer, at svinebruget overgår til ny regulering efter produktionsareal (stipladsmodellen) uden samtidige ændringer eller udvidelser af produktionsarealet. Miljøgodkendelsen omfatter to eksisterende staldafsnit til flexproduktion med flexgruppen; smågrise og slagtesvin. Godkendelsen omfatter endvidere to eksisterende gyllebeholdere med en kapacitet på henholdsvis 1.650 m³ og 2.000 m³. Produktionsarealet bliver herefter 1.926 m².

På husdyrbruget er der flere end 2.000 stipladser til slagtesvin (over 30 kg), hvorfor der er tale om et IE-husdyrbrug.

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at ansøger i miljøkonsekvensrapporten har angivet antallet af transporter til ca. 690, hvilket svarer til et gennemsnit på 2-3 transporter på hverdage. Næstved Kommune forventer dog, at halvdelen af transporterne vil foregå i kortere og intensive perioder i forbindelse med flytning og udbringning af gylle. Antallet af transporter ændres ikke i forhold til nudrift. Husdyrbruget har to adgangsveje til staldanlægget. Den ene adgangsvej er placeret øst for husdyrbruget langs skellet til Brunemosevej 4, 4250 Fuglebjerg, og den anden adgangsvej er placeret vest for husdyrbruget.

Miljøgodkendelsen indeholder følgende vilkår om husdyrbrugets transporter:

”9. Transporter til og fra ejendommen skal som hovedregel foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 – 18.00.

10. Flytning af gylle kun må finde sted på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 – 18.00.

11. Ind/udkørslen mod vest skal som hovedregel anvendes som ind/udkørsel til husdyrbruget.”

⁴ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Af miljøgodkendelsens bilag 1 fremgår Næstved Kommunes begrundelse for fastsættelse af vilkår 9, 10 og 11. Kommunen har ved fastsættelse af vilkår 9 og 10 vurderet følgende:

”Transporter skal som hovedregel foregå på hverdage indenfor tidsrummet kl. 7.00-18.00. Vi vurderer, at der i de fleste tilfælde kan planlægges, så det kan overholdes. Vi vurderer dog, at der i intensive perioder i forbindelse med høst må blive kørt i weekender og udenfor ovennævnte tidsrum. Afhentning af døde dyr og affald, vurderer vi også kan forekomme udenfor tidsrummet 7-18, men det vil være i begrænset omfang. Vi vurderer, at det ikke vil give væsentlige gener for naboejendommen Brunemosevej 4, når adgangsvejen mod vest anvendes som den primære adgangsvej. Vi stiller vilkår om, at al transport til og fra ejendommen som hovedregel skal begrænses til hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Undtagelser fra hovedreglen omfatter bl.a. markarbejde i så-og høstesæsonerne. Herudover er der fastsat vilkår om, at flytning af gylle kun må finde sted på hverdage i samme tidsrum.”

Næstved Kommune har ved fastsættelse af vilkår 11 vurderet følgende om brugen af adgangsvejene på husdyrbruget:

”Ind/udkørslen mod vest vurderer vi, er beliggende godt med hensyn til ikke at påvirke den nærmeste nabo negativt. Ind/udkørslen mod øst og kørearealet op langs skellet til haven til Brunemosevej 4 er derimod beliggende tæt på (indtil ca. 30 meter fra) beboelsen på Brunemosevej 4 og endnu tættere på ejendommens udendørs opholdsarealer. Derfor vurderer vi, at der er mulighed for, at støjgenegrænserne ikke kan overholdes ved de udendørs opholdsarealer til denne ejendom og at ind/udkørslen mod vest, derfor skal anvendes som den primære ind/udkørsel til husdyrbruget. For at mindske transportgener (støj- og støvgener) hos naboen Brunemosevej 4 stiller vi vilkår om, at ind/udkørslen mod vest som hovedregel skal anvendes som ind/udkørsel til husdyrbruget. Undtagelse for hovedreglen er transporter for afhentning af døde dyr.”

Næstved Kommune har vurderet, at det anførte antal transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes i landzonen, og at transporter ved overholdelse af de i miljøgodkendelsen fastsatte vilkår ikke vil være til væsentlig gene for de omkringboende.

2.2 Næstved Kommunes bemærkninger til klagen

Næstved Kommune har den 10. marts 2023 til klagen bemærket, at kommunen i forbindelse med behandlingen af klagen er blevet opmærksom på, at der ikke er en beboelsesbygning på Brunemosevej 4, 4250 Fuglebjerg. Kommunen har hertil bemærket, at vilkår 10 og 11 er fastsat for at sikre beboere på Brunemosevej 4 mod væsentlige gener fra husdyrbrugets transporter, og at kommunens bemærkninger til klagen dermed afhang af, om ejeren af Brunemosevej 4 ønsker at opføre en beboelsesbygning, hvilket kommunen på daværende tidspunkt afventede svar på.

2.3 Nye oplysninger under sagens behandling

Næstved Kommune har den 9. januar 2025 til Miljø- og Fødevareklagenævnet oplyst, at der på Brunemosevej 4, 4250 Fuglebjerg, er blevet tinglyst en servitut. Af servitutten fremgår det, at der ikke uden Landbrugsstyrelsens tilladelse må opføres nye bygninger på ejendommen, og at landbrugsejendommen kun kan afhændes til sammenlægning med en anden landbrugsejendom eller som en landbrugsejendom uden beboelsesbygning.

På baggrund af de nye oplysninger har Næstved Kommune anmodet Miljø- og Fødevareklagenævnet om at fjerne vilkår 11, der var begrundet i hensynet til nabobeboelsen på Brunemosevej 4, 4250 Fuglebjerg.

I forhold til vilkår 9 og 10 har Næstved Kommune bemærket, at disse skal fastholdes for at sikre naboer mod væsentlige støj- og lysgener fra transporter i aften- og nattetimerne. Dertil har kommunen påpeget, at stuehuset på Brunemosevej 2 er beboet af lejere uden tilknytning til husdyrbruget, og at transporter om aftenen og natten kan medføre støj- og lysgener, hvorfor det er nødvendigt at fastholde vilkår 9 og 10. Kommunen har i forlængelse heraf bemærket, at det ikke med vilkår 10 var hensigten at skærpe de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, men udelukkende at begrænse flytning af gylle mellem forskellige ejendomme uden for normal arbejdstid. Det er kommunens vurdering, at behov for flytning af gylle til opbevaring i gyllebeholdere på andre ejendomme medfører intensiv kørsel i en periode. Disse transporter kan planlægges på hverdage inden for normal arbejdstid.

For at præcisere, at vilkåret kun vedrører flytning af gylle til opbevaring i gyllebeholdere på andre ejendomme, og ikke udbringning af gylle, har Næstved Kommune anmodet Miljø- og Fødevareklagenævnet om at ændre vilkår 10 til følgende:

”Vilkår 10

Flytning af gylle til eller fra gyllebeholdere på andre ejendomme må kun finde sted på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 – 18.00.”

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle afgørelsens vilkår om transporter fra husdyrbrugets drift.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Husdyrbruget er tidligere godkendt efter 2007-husdyrbruglovens § 12.⁵

Det ansøgte er omfattet af godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, idet produktionsarealet er på mere end 100 m² og har flere end 2.000 stipladser til slagtesvin (over 30 kg).

Ifølge husdyrbruglovens § 27 skal en godkendelse eller tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om den kontrol, som den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v., medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af lovens § 34 a.

De nærmere regler om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.⁶

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1, nr. 4, at kommunalbestyrelsen ved afgørelse om godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a skal vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. transportgener.

Det følger endvidere af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1, jf. bilag 1, punkt B7, at en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets genepåvirkninger, herunder til- og frakørsel.

3.2.2 Vilkår 9

Næstved Kommune har i den påklagede godkendelse vurderet, at transporter som hovedregel skal foregå på hverdage fra kl. 07.00 – 18.00. Kommunen har desuden vurderet, at der i forbindelse med afhentning af døde dyr og affald m.v., kan være behov for transporter uden for tidsrummet. Det fremgår af Næstved Kommunes bemærkninger til klagen, at transporter om aftenen og natten kan medføre støj- og lysgener for omboende. Kommunen har derfor vurderet, at det er nødvendigt at fastsætte vilkår 9.

Klager har anført, at det påbudte vilkår bør ophæves, da det kan forekomme, at slagteriet henter grise, og at der flyttes grise ind i staldene, uden for det påbudte tidsrum, men at der kun vil være tale om ganske få transporter.

⁵ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

⁶ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, jf. § 80, stk. 10, i bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Næstved Kommunes vurdering af, at vilkår 9 er nødvendigt for at sikre naboer mod væsentlige støj- og lysgener fra transporter i aften- og nattetimerne, og at husdyrbruget i de fleste tilfælde kan planlægges således, at vilkåret kan overholdes. Nævnet har herved lagt vægt på, at det af klager er oplyst, at husdyrbrugets transporter hovedsageligt vil foregå inden for tidsrummet i vilkår 9, og at vilkåret ikke er til hinder for, at husdyrbrugets transporter kan foregå uden for tidsrummet. Efter nævnets opfattelse imødekommer vilkåret dermed det af klager anførte behov for lejlighedsvis transporter uden for det anførte tidsrum.

3.2.3 Vilkår 10

Næstved Kommune har i den påklagede godkendelse vurderet, at flytning af gylle kun må finde sted på hverdage fra kl. 07.00-18.00, og at disse transporter kan planlægges inden for normal arbejdstid. I kommunens bemærkninger til klagen fremgår det, at vilkår 10 er fastsat for at begrænse støj- og lysgener i aften- og nattetimerne for omboende.

Klager har anført, at det påbudte vilkår bør ophæves, idet vilkåret vil begrænse muligheden for at udbringe gylle optimalt i forhold til de miljømæssige forhold, ligesom generne for omboende vil forlænges.

Næstved Kommune har i sine bemærkninger til klagen oplyst, at det ved fastsættelse af vilkår 10 ikke var hensigten at begrænse husdyrbrugets mulighed for optimalt at udbringe gylle. Kommunen har derfor anmodet Miljø- og Fødevareklagenævnet om, at vilkår 10 præciseres, således at alene flytning af gylle til beholdere på andre ejendomme er omfattet af vilkåret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Næstved Kommunes vurdering af, at vilkår 10 er nødvendigt for at begrænse gener fra transporter i aften- og nattetimerne for naboer, men at vilkåret bør ændres, således at det alene omfatter flytning af gylle til og fra en gyllebeholder på en anden ejendom. Nævnet har herved lagt vægt på, at transporter med flytning af gylle til beholdere på andre ejendomme, i modsætning til udbringning af gylle, kan planlægges inden for det angivne tidsrum. Nævnet ændrer på denne baggrund vilkår 10.

3.2.4 Vilkår 11

Næstved Kommune har i relation til vilkår 11 bemærket, at kommunen er enig med klager i, at vilkåret skal ophæves, idet begrundelsen for vilkåret ikke længere er til stede. Kommunen har herved henvist til, at der ikke er en beboelsesbygning på Brunemosevej 4, 4250 Fuglebjerg, og at der ifølge en nyligt tinglyst servitut på ejendommen ikke må opføres en ny beboelsesbygning på ejendommen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Næstved Kommunes vurdering af, at det påbudte vilkår 11 bør ophæves.

Nævnet har herved lagt vægt på kommunens oplysninger om, at forudsætningerne for vilkåret ikke længere er til stede. Nævnet ophæver på denne baggrund vilkår 11.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 30. december 2022 om miljøgodkendelse til ændring af et svinebrug på Brunemosevej 2, 4250 Fuglebjerg, med følgende ændringer, hvor det tilføjede er anført med *kursiv* og det bortfaldne er ~~gennemstreget~~:

Vilkår 10 ændres til:

"10. Flytning af gylle kun må finde sted på hverdage mandag til fredag kl. 07.00-18.00 til eller fra gyllebeholdere på andre ejendomme, må kun finde sted på hverdage mandag til fredag fra kl. 07.00-18.00."

Vilkår 11 ophæves.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Næstved Kommune (Center for Teknik og miljø, sagsnr. 09.17.19-P19-2-23) samt for klager og dennes repræsentant via klageportalen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://mfkn.naevneneshus.dk>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Lise Marie Johannessen
Stedfortrædende formand